

βάβουνας ό, Νάξ. (Κορων.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ἑραστῆς ὑπάνδρου γυναικός. Συνών. *καῦκος*.

βαβούνι τό, Νάξ. (Βόθρ.)

Ἐκ συμφύρ. τῶν οὐσ. *βαβούλι* καὶ *μαμούνι*.

Τὸ ἐντομον *κατσαρίδα*.

βαβούρα ἡ, (Ι) Βιθυν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαβὰ* καὶ τῆς καταλ. *-ούρα*. Πβ. *μαμούρα* κττ.

Γραῖα κυρτωμένη.

βαβούρα ἡ, (ΙΙ) Ἀστυπ. Θήρ. Ζάκ. Κάμπ. Κέρκ. Κρήτ. Κύπρ. Μύκ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Σύμ. κ.ά. *βαούρα* Κάμπ. Κύπρ. κ.ά.

Λέξις πεποιημένη. Ἰδ. Κορ. ἔκδ. Ἰσοκρ. 2,161 καὶ ΣΞανθοῦδ. Ἑρωτόκρ. 517. Ὁ G Meyer Neugr. Stud. 4,15 τὴν θεωρεῖ Ρωμανικήν. Ἡ λ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Δ 1007 (ἔκδ. ΣΞανθοῦδ.) κ.ά.

1) Κοσμοβοή, ὄγλοβοή, τύρβη, θόρυβος ἐνθ' ἄν.: *Ἦτανε κόσμος μαζωμένος καὶ κἀνανε πολλὴ βαβούρα Μάν. Μαζεύτηνα καὶ κἀνανε βαβούρα αὐτόθ. Ἀκουόταν ἡ καθημερινὴ βαβούρα Κέρκ. Βαβούρα γάνου δὲ κωπέλλι καὶ δὲ γροικῶ Κρήτ. Πολλὴ βαβούρα κἀνετε καὶ δὲν ξεκαθαρίζω δὲ μου λέει (δὲν ἀκούω τί μου λέγει) αὐτόθ. Ἐδεῖ μεάλην βαβούραν ἔς ἐκεῖνο τὸ σπῖτιν Κύπρ. Ἐδεῖ πολ-λὴν βαβούραν ὁ καφενὲς αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. ἐνθ' ἄν. «μετὴ βαβούρα τὴν πολλὴ καὶ χτύπους τῶν ἀρμάτω | ἐγροίκησ' ὁ Ρωτόκριτος, γιατί δὲν ἐκοιμᾶτο». Συνών. *βαβουρανιά*.*

β) Βόμβος, ζάλη, σύγχυσις Μύκ. Πελοπν. (Μάν.) κ.ά.: Τὸ κεφάλι μου ἔχει βαβούρα Μάν. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Β 1786 «ἡ κοπανιὰ μέσ' τσ' ὀμυαλοὺς βαβούρα τῶς ἐφῆκε».

2) Ἑνόχλησις, συμφορὰ ἰδίως ἢ ἐκ βασκανίας προσερχομένη Κάμπ.: *Βαούρα καὶ κακομοιριά μᾶς ἤῤε. Κακὴ βαούρα, κακὸν ἐμμάτι.*

βαβουρανιά ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαβούρα* (ΙΙ).

Βαβούρα (ΙΙ) 1, ὁ ἰδ.: *Τὰ κωπέλλι κἀνουνε βαβουρανιά. Ἦτιονε ἐκεῖα πολὺς κόσμος κ' ἔκανε μιὰ βαβουρανιά ποῦ δὲ λέγεται.*

βαβουριάζω Βιθυν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαβούρα* (Ι).

1) Κυρτοῦμαι ὑπὸ τοῦ γήρατος. Ἡ μετοχ. *βαβουριμένος* λέγεται ἐπὶ ἀσθενοῦς. Συνών. *καμπουριάζω*.

2) Συστέλλομαι ὑπὸ τοῦ ψύχους.

βαβουρίδα ἡ, Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαβούρα* (ΙΙ) καὶ τῆς καταλ. *-ίδα*.

Κνησμὸς ἰδίᾳ ἔνεκα φθειριάσεως. Συνών. *ἀναβαβουρίδα*, *ἀνακαψίδα* Β 2, *φαγούρα*.

βαβουρίζω Θήρ. Κρήτ. Πελοπν. (Αἴγ. Κορινθ.) κ.ά. *βαουρίζω* Κύπρ. *παουρίζω* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βαβούρα* (ΙΙ). Ἡ λ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Β 957 (ἔκδ. ΣΞανθοῦδ.)

1) Παράγω βόμβον, βομβῶ, ἡχῶ Θήρ. Κρήτ. κ.ά.: *Βαβουρίζουνε οἱ μέλισσες Κρήτ. Μιὰ μυῖγα βαβουρίζει ἔς τ' ἀφιά μου αὐτόθ. Βαβουρίζει τὸ κεφάλι μου - τὸ κορμί μου (τὸ περιέχον ἀντὶ τοῦ περιεχομένου, δηλ. οἱ ψεῖρες τοῦ κεφαλοῦ μου κτλ.)* Θήρ. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. ἐνθ' ἄν. «θωρῶ κ' ἐμαζωχτήκετε καὶ βαβουρίζετ' ὅλοι». 2) Βοῶ, κραυγάζω, φωνάζω Κύπρ. Πελοπν. (Αἴγ. Κορινθ.): *Ἐβαβούριζα οὐλὴ νύχτα σὰ σκυλλί ἀπ' τοὺς πόνοους Αἴγ. Σὰν τὴ*

σκύλλα ἐβαβούριζε Κορινθ. β) Μετβ. διαδίδω τι, κοινολογῶ Σύμ.: *Ἐβαβούρισέν τα.* 3) Ὠρύομαι, ἐπὶ κυνός, ἀλώπεκος κττ. Κύπρ. 4) Ὑλακτῶ Κύπρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαβίζω* 1.

βαβουρομέλισσα ἡ, Νάξ. (Βόθρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *βαβούρα* καὶ *μέλισσα*.

1) Ἀγρία μέλισσα. 2) Μετων. ὀκνηρὰ γυνή.

βαβουτσικάριος ό, ἀμάρτ. Πληθ. *βαβουτσ'καραιῖοι* Μακεδ. (Καστορ. Καταφύγ. Σιάτ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. *βαβουτσικάριος* = ἐφιάλτης.

Πληθ., μετημφιεσμένοι με περικεφαλαίας ἄνευ προσωπίδων.

Βαβυλῶνα ἡ, Κάμπ. Κύπρ. Λέσβ. κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. 491 *Βαβυῶνα* Βιθυν. (Κατιρ.) *Βαβυλῶνας* ό, Κύπρ. *Βαβυλώνι* τό, Ἰων. (Σόκ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. τοπων. *Βαβυλών*. Τὸ ἀρσεν. *Βαβυλῶνας* καὶ τὸ οὐδ. *Βαβυλώνι* ἐκ τῆς ἐπελθούσης λήθης τοῦ ἀρχικοῦ ὀνόματος.

Ἡ λέξις ἀναφέρεται πολλάκις εἰς ὄρκους καὶ ἕσματα ὡς τι ὄνομα ἱερὸν (διότι συχνάκις ἀκούεται ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ γλώσσῃ) ἐνθ' ἄν.: Φρ. *Μὰ τὴ Βαβυλῶνα!* (ὄρκος) Κάμπ. — Λεξ. Βλαστ. || Ἄσμ.

Ὅχι, μὰ τὸν ἀρχάγγελο καὶ μὰ τὴν Βαβυλῶνα, μὰ τὸ σπαθὶ ποῦ τζώνομαι, ἐν εἶμαι παντρεμ-μένος Κάμπ.

Κυρά, γαῖρὸ σὶ φέραμι ἀπὸν τὴ Βαβυλῶνα

Λέσβ.

Μέσα ἔς τὴ μέση τοῦ γυαλοῦ, μέσα ἔς τὴ Βαβυλῶνα Κύπρ.

Ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τοῦ γυαλοῦ κάτω ἔς τὴ Βαβυλῶνα αὐτόθ.

Προξένεια ἐν' ποῦ τοὺς ἤρτασιν ἀπὸν τὸν Βαβυλῶνα Κύπρ.

Νὰ ῥθῇ τ' ἀθάνατο νερὸ ἀπὸ τὸ Βαβυλώνι Σόκ.

βαβυλωνία ἡ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. γεωγραφικοῦ ὄν. *Βαβυλών*.

Σύγχυσις: *Φωνάζουν ὅλοι μαζὶ καὶ γίνεται σωστὴ βαβυλωνία. Σπίτι εἶν' ἐδῶ γιὰ βαβυλωνία;* Συνών. *χάβρα*.

βάβω ἡ, Ἄνδρ. Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ.) Εὐβ. Ἡπ. (Πρέβ. κ.ά.) Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. Πελοπν. (Λακων.) κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. 412 καὶ 413 *βάβω* Εὐβ. (Στρόπον) Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θεσσ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ. Εὐρυταν. Τριχων. Φθιώτ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ μεταγν. κυρίου ὄν. *Βαυβώ*. Πβ. ΝΠολίτ. Μελέτ. 1,55 «ἡ Βαυβώ... ἀναφέρεται ὑπὸ μεταγενεστέρων μυθογράφων ὡς γραῖα διασκεδάσασα δι' ἀστεϊσμῶν τὴν θλίψιν τῆς θεᾶς Δήμητρος». Ὁ ἀναβιβασμὸς τοῦ τόνου πιθανῶς κατὰ τὸ συνών. *μπάμπω*.

1) Γραῖα Ἡπ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Λακων.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Τριχων. Φθιώτ.) κ.ά.: *Τότε φανερώθηκε μιὰ βάβω ἔς τὸ βασιλεῖα καὶ τοῦ εἶπε (ἐκ παραμυθ.) Ἡπ. Γραῖα βάβω (σχωπτικῶς περὶ γυναικὸς γραίας) Κεφαλλ. || Παροιμ. Τὸ χωρὶ καίεται κ' ἡ βάβω λούζεται (ἐπὶ τοῦ ἀσχολουμένου ἐν ὥρᾳ κινδύνου ἢ ἄλλης σοβαρᾶς περιστάσεως καὶ ἀνάγκης εἰς πράγματα μὴ ἐπείγοντα) Ἡπ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ἡπ. (Ἄρτ. Ἰωάνν.), ὑπὸ δὲ τὸν τύπ. τῆς *Βάβως* ἡ γούρνα Παξ. 2) Προμήτωρ Ἄνδρ. Εὐβ. (Στρόπον. κ.ά.) Ἡπ. (Ζαγόρ. Πρέβ. κ.ά.) Θεσσ. Στερελλ. (Ἀράχ. Εὐρυταν.) κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαβὰ* 1. 3) Θεῖα Ἡπ.*

4) Τροφὸς Λεξ. Βλαστ. Συνών. βαβὰ 3, παρα-
μάννα. 5) Μαῖα Α. Ρουμελ. (Στενήμαχ.) Κέρκ. Παξ.
κ.ά.: Το' ἤρθανε οἱ πόνοι κ' ἔκραξε τὴ βάβω νὰ τήνε ξεγεν-
νήση Κέρκ. Συνών. βαβὰ 6, βάγια, μαμμή. 6) Τὸ
ἀνδρικὸν αἰδοῖον Στερελλ. (Τριχων.)

βαβωθειά ἡ, Ἦπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βάβω καὶ θειά.

Θεία ἡλικιωμένη: Εἶχε πλανέψει μὲ τὰ μάγια τῆς τὸν
ἄντρα τῆς βαβωθειᾶς μου (ἐκ διηγ.)

βαβωμηλεῖα ἡ, Κέρκ. (Ἀργυρεῖα.)

Ἐκ συμφύρ. τῶν οὐσ. βάβω καὶ φασκομηλεῖα.

Τὸ φυτὸν ἐλελίσφακος. Συνών. φασκομηλεῖα.

βαβώνι τό, Κρήτ. (Βάμ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου. Ἐκ τῆς καταλ. φαίνεται νὰ εἶναι
λέξις Ρωμανική.

Ἀγέλη τεσσαράκοντα βοῶν.

βαγαντώνω Πόντ. (Σούρμ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Περιελίσσομαι περὶ χάρακα, ἐπὶ φυτῶν.

βαγαποντάκος ὁ, σύνηθ. μπαγαμποντάκος ΓΞε-
νοπ. Ἀφροδ. 19.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βαγαπόντης.

Μικρὸς ἀπατεῶν ἢ ἄνευ σημ. ὑποκορ. ἀπατεῶν.
Συνών. κατεργαράκος.

βαγαπόντης ὁ, σύνηθ. βαγαπόντ'ς Θράκ. (Μάδυτ.)
βαγαδόντης πολλαχ. βαγαπόντης πολλαχ. παγαπόντης
πολλαχ. φαγαπόντης Πελοπ. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ.
Τρίκ.) φαγαδόντες Κεφαλλ. φαγαδόντης Πελοπ. (Αἴγ.)
μπαγαπόντος Κέρκ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vagabondo*. Τὸ φαγαπόντ'ς κτλ.
διὰ τὸ ἔφαγα.

1) Ὁ ἀσκόπως περιφερόμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἀλήτης
Κέρκ. 2) Ἀσωτος Κέρκ. 3) Ἀπατεῶν, ἀγύρτης σύνηθ.
Συνών. κατεργάρις.

βαγαποντιᾶ ἡ, σύνηθ. βαγαποντιᾶ πολλαχ. βα-
γαποντιᾶ πολλαχ. παγαποντιᾶ πολλαχ. φαγαποντιᾶ Πε-
λοπ. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ.) φαγαποντιᾶ Κεφαλλ. Πελοπ.
(Αἴγ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαγαπόντης.

Ἀγυρτεία, δολιότης, ἀπάτη ἐνθ' ἄν.: Ζῇ μὲ βαγαποντιές.
Συνών. κατεργαριᾶ.

βαγαπόντικα ἐπίρρ. σύνηθ. βαγαδόντικα πολλαχ.
βαγαπόντικα πολλαχ. παγαπόντικα πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαγαπόντικος.

Μὲ ἀπάτην, δολίως ἐνθ' ἄν.: Τοῦ φέρεθηκε βαγαπόντικα.
Συνών. κατεργάρικα.

βαγαπόντικος ἐπίθ. πολλαχ. βαγαδόντικος πολλαχ.
βαγαπόντικος πολλαχ. παγαπόντικος πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαγαπόντης καὶ τῆς καταλ. -ικος.

Ἀγυρτικός, δόλιος ἐνθ' ἄν.: Δουλεῖες βαγαπόντικες.
Φερόσιμα βαγαπόντικα. Συνών. κατεργάρικος.

βάγγα ἡ, Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) βάγα Κρήτ.

Τὸ Ἰταλ. *vanga*, δὲ τὸ Λατίν. *vanga* = εἶδος σκαλι-
στηρίου. Ἰδ. G Meyer Neugr. Stud. 4, 15. Ἡ λ. καὶ παρὰ
Βλάχ.

1) Αὐλαξ, μικρὰ τάφος Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Βλάχ.

2) Μικρὸς ρυαξ Κρήτ.

βαγγέλης ὁ, Ἦπ. (Κούρ.) Θηλ. βαγγέλα Πόντ.
βαγγέλω Ἦπ. (Κούρ.) βαγγέλου Ἦπ. (Κόνιτς.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. εὐάγγελος = ἄγγελος καλῶν εἰδή-
σεων.

1) Ὄνομα βοῶς γεννηθέντος τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγε-
λισμοῦ Ἦπ. (Κούρ.) Πόντ. Ἡ λ. καὶ ὡς ὄν. κύριον σύνηθ.

2) Ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ ὀκνηρία Ἦπ. (Κόνιτς.)

βαγγελιά ἡ, Ἦπ. Κέρκ. Πελοπ. (Βούρβουρ. Καλά-
βρυτ. Κυνοῦρ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. εὐάγγελος.

1) Τὸ νὰ γεννηθῇ εἰς τινὰ σκέψις νὰ πράξῃ τι, ἔμπνευ-
σις ἐνθ' ἄν.: Ἡ Παναγία τοῦ ὅσως βαγγελιά Κέρκ. || Φρ.
Τοῦ ὅσως καλὴ βαγγελιά, καλὸς ἄγγελος (ἐπὶ τοῦ δεικνύοντος
διάθεσιν νὰ κάμῃ καλὴν τινὰ πράξιν) Ἦπ. 2) Βοήθεια,
ἐνίσχυσις Πελοπ. (Βούρβουρ.): Ἄσμ.

Θέ μου, δῶσ' μου βαγγελιά | νὰ χυθῶ νὰ πάρω μὲ
τὴν καλύτερη Ρωμαιοῦ.

βαγγελίζω, εὐαγγελίζω Κρήτ. ἱβαγγιλίζου Λέσβ.
βαγγελίζω Κέρκ. βαγγιλίζου Μακεδ. (Σισάν.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. εὐαγγελίζω, δὲ ἐκ τοῦ ἀρχ. εὐαγ-
γελίζομαι.

1) Ψάλλον τὰ κάλαντα φέρω τὴν καλὴν ἀγγελίαν τῆς
ἐγέρσεως τοῦ Λαζάρου Λέσβ.: Ἄσμ.

Ἀπὸν δασκάλον ἤρταμι | νὰ σᾶς ἱβαγγιλίσουμι.

2) Λέγω, ἀναγινώσκω τὸ εὐαγγέλιον Μακεδ. (Σισάν.):
Οὐ παππᾶς βαγγιλίζ', πάπτι τοῖς κονβέντις. Ἡ σημ. καὶ
μεσν. ἀλλὰ ἐν τῷ μέσῳ τύπῳ. Πβ. τὴν ἐκκλησιαστικὴν
ἐκφώνησιν «εἰρήνη σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ καὶ παντὶ τῷ
λαῷ!» τὴν ἐκφωνουμένην ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἀπὸ τῆς ὥραιας
πύλης μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ἁμβωνος ἀνάγνωσιν τοῦ εὐαγγε-
λίου ὑπὸ τοῦ διακόνου. 3) Φέρω τινὰ πάσχοντα πρὸ τῆς
ὥραιας πύλης τοῦ ἱεροῦ καθ' ἣν στιγμὴν μέλλει ὁ ἱερεὺς
ν' ἀναγνώσῃ τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἐπιθέτω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
τοῦ γονυκλινούς ἢ κεκλιμένου τὸ ἐπιτραχήλιον τοῦ ἱερέως
Κέρκ.: Πάω νὰ βαγγελίσω τὴν κοπέλλα μου. Καὶ μέσ. προσ-
έρχομαι πρὸς τὸν ἀναγινώσκοντα τὸ εὐαγγέλιον ἱερέα
Κέρκ.: Θὰ πάω νὰ βαγγελιστῶ, γιὰτὶ κατὶ ἔχω. 4) Γεννῶ
(ἡ σημ. ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσῃς εἰς τὴν ὁποίαν ὁ
εὐαγγελισμὸς τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὴν παρθένον συνεδέθη
ὑπὸ τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν σύλληψιν τοῦ Σωτῆρος καὶ ἔπειτα
ἤχθη καὶ εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς γεννήσεως καθόλου. Πβ.
Γ' Χατζιδ. ἐν Λαογρ. 7, 87) Κρήτ.: Ἄσμ.

Μωρὴ σκύλλα, μωρ' ἄνομη, σκύλλα μαγαρισμένη,
παιδί δὲν εὐαγγέλισες, τὰ κάλλη ἀπού' χες ποῦ ναι;

βαγγελικὸς ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. εὐαγγελικός.

Ἀληθής: Βαγγελικὰ λόγια.

βαγγέλιο τό, εὐαγγέλιον Πόντ. (Οἶν.) εὐαγγέλιο
λόγ. σύνηθ. εὐαγγέλιον Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) εὐαντζέλιον
Κύπρ. εὐαντζέλιο Σῦρ. βαγγέλιο Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.)
βαγγέλιο κοιν. βαγγέλιον Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπεζ. Χαλδ.)
βαγγέλιον Πόντ. (Χαλδ.) βαγγέλιον Πόντ. (Χαλδ.) βα-
γγέλιο πολλαχ. βαγγέλιον Ρόδ. γαγγέλιον Πόντ. (Σούρμ.)
βαγγέλιον Ἰων. (Κρήν.) Πάρ. Πάτμ. Πελοπ. (Μάν.) κ.ά.
βαγγέλιον Θήρ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) κ.ά. βαγγέλιον Ἰμβρ.
Λήμν. Σάμ. κ.ά. βαγγέλιον Ρόδ. βαγγέλιον Κέρκ.
βαγγέλιον Θράκ. (Ἀλμ.) βαγγέλιον Μακεδ. βαγγέλιον Λυκ.
(Λιβύσσ.) βαντζέλιον Ἀμοργ. Κάσ. Χίος κ.ά. βατζέλιον
Σῦρ. βαντζέλιον Μεγίστ. βαντζέλιον Αἴγιν. Εὐβ. (Κύμ.)
βατζέλιον Νάξ. (Χαλκ.) βατζέλιον Κυδων. Λέσβ. βαν-
τζέλιον Τσακων. βατζέλιον Λέσβ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βαγγέλιον, δὲ ἐκ τοῦ ἀρχ. εὐαγ-
γέλιον = καλὴ ἀγγελία.

